

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2015/976

z dne 19. junija 2015

o spremljanju prisotnosti tropanskih alkaloidov v živilih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Znanstveni odbor za onesnaževala v prehranski verigi (v nadaljnjem besedilu: CONTAM) Evropske agencije za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: EFSA) je sprejel mnenje o tropanskih alkaloidih v živilih in krmi ⁽¹⁾.
- (2) Najbolj raziskana tropanska alkaloida sta (-)-hiosciamin in (-)-skopolamin. Atropin je racemna zmes (-)-hiosciamina in (+)-hiosciamina, od katerih ima samo enantiomer (-)-hiosciamin antiholinergične lastnosti.
- (3) Prisotnost tropanskih alkaloidov v rodu *Datura* je dobro poznana. *Datura stramonium* je zelo razširjena v zmernih in tropskih regijah, zato je semena *Datura stramonium* kot nečistoče mogoče najti v lanenem semenu, soji, sirku, prosu, sončnici in ajdi ter proizvodih iz njih. Semen *Datura stramonium* s sortiranjem in čiščenjem ni mogoče zlahka odstraniti iz sirka, prosa in ajde.
- (4) Potrebni so več podatkov o prisotnosti tropanskih alkaloidov v živilih. Prav tako je treba ugotoviti, v kakšnih kmetijskih pogojih se tropanski alkaloidi pojavljajo v kmetijskih proizvodih.
- (5) Zato je primerno priporočiti spremljanje prisotnosti tropanskih alkaloidov v živilih –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice bi morale skupaj z aktivnim sodelovanjem nosilcev živilske dejavnosti spremljati prisotnost tropanskih alkaloidov v živilih, zlasti v:
 - žitih in žitnih proizvodih, zlasti (v prednostnem vrstnem redu)
 - ajdi, sirku, prosu, koruzi ter ajdovi, sirkovi, proseni in koruzni moki
 - žitnih kašicah za dojenčke in majhne otroke
 - žitnih kosmičih za zajtrk
 - mletih žitnih proizvodih
 - žitu za prehrano ljudi
 - proizvodih brez glutena
 - prehranskih dopolnilih, čajih in aromatiziranih zeliščnih čajih
 - svežih stročnicah (brez strokov), sušenih stročnicah in oljnicah ter iz njih pridobljenih proizvodih.
2. Analizirata se vsaj tropanska alkaloida atropin in skopolamin ter, če je mogoče, se ločeno analizirata enantiomera hiosciamina in tudi drugi tropanski alkaloidi.

⁽¹⁾ Odbor CONTAM agencije EFSA (Odbor agencije EFSA za onesnaževala v prehranski verigi), 2013. Znanstveno mnenje o tropanskih alkaloidih v živilih in krmi (*Scientific Opinion on Tropane alkaloids in food and feed*). EFSA Journal 2013;11(10):3386, 113 str., doi:10.2903/j.efsa.2013.3386.

3. Za zagotovitev reprezentativnosti vzorcev iz vzorčenega lota bi morale države članice upoštevati postopke vzorčenja iz Uredbe Komisije (ES) št. 401/2006 ⁽¹⁾.
4. Metoda analize, ki se uporabi za spremljanje, je po možnosti tekočinska kromatografija visoke ločljivosti z masno spektrometrijo/(masna spektrometrija) (HPLC-MS/(MS)) ali, če HPLC-MS/(MS) ni mogoča, plinska kromatografija – masna spektroskopija (GC-MS).

Meja določljivosti (LOQ) za atropin (racemna zmes enantiomerov hiosciamina) in skopolamin bi morala biti po možnosti nižja od 5 µg/kg in ne višja od 10 µg/kg za kmetijske proizvode, sestavine, prehranska dopolnila in zeliščne čaje ter bi morala biti po možnosti nižja od 2 µg/kg za končna živila (npr. žitne kosmiče za zajtrk) in 1 µg/kg za žitne kašice za dojenčke in majhne otroke.
5. Države članice bi morale z aktivnim sodelovanjem nosilcev živilske dejavnosti poskusiti identificirati kmetijske pogoje, ki povzročajo prisotnost tropanskih alkaloidov v živilih v primeru, da so ugotovljene visoke vrednosti tropanskih alkaloidov.
6. Države članice bi morale zagotoviti, da se rezultati analiz redno in najpozneje do oktobra 2016 posredujejo agenciji EFSA v obliki za predložitev podatkov v skladu z njenimi navodili o standardnem opisu vzorca (Standard Sample Description – SSD) za živila in krmo ⁽²⁾ ter dodatnimi posebnimi zahtevami agencije EFSA glede poročanja.

V Bruslju, 19. junija 2015

Za Komisijo
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 401/2006 z dne 23. februarja 2006 o določitvi metod vzorčenja in analiz za uradni nadzor vsebnosti mikotoksinov v živilih (UL L 70, 9.3.2006, str. 12).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>.